Dosarul nr. 5r-1294/2023
4-23031977-12-5r-01032023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

19 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Tatiana Bivol
Grefierul Cristina Ciobanu
În lipsa:
Petiţionarului *****
Avocatului Oxana Ivanov
Agentului constatator Denis Tiorsa

examinând în şedinţă publică contestaţia avocatului Oxana Ivanov în interesele lui ***** depusă împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie şi deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale seria/nr. MAI05 740395 din 20 ianuarie 2023, prin care i s-a constatat vinvăţia în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional, instanţa de judecată,

a c o n s t a t a t:

1. La 20 ianuarie 2023, de către agentul constatator Tiorsa Denis a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 740395 în privinţa lui *****, pentru faptul că la 05 ianuarie 2023, ora 18:12 min., aflându-se în mun. Chişinău, sat *****, str. ***** 3, fiind la domiciliul indicat supra, a avut un conflict cu cet. *****, a.n. *****, după care a lovit-o în regiunea capului cu un obiect necunoscut, unde conform raportului de constatare nr. 202302P0054 din 06.01.2023 se califică ca vătămare neînsemnată.

2. Prin urmare, de către agentul constatator, acţiunile lui ***** au fost calificate în baza art. 78 alin. (1) din Codul Contravenţional, fiind sancţionată cu amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale (ceea ce constituie 1500 lei).

3. În acest sens, la 21 februarie 2023, *****, nefiind de acord cu procesul verbal cu privire la contravenţie şi deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale seria/nr. MAI05 740395 din 20 ianuarie 2023, prin intermediul avocatului Oxana Ivanov, a depus o contestaţie, solicitând admiterea acesteia.

4. Avocatul Oxana Ivanov, fiind citată legal pentru toate şedinţele de judecată, nu s-a prezentat.

5. Petiţionarul ***** fiind înştiinţată prin citaţie despre locul, data şi ora şedinţei de judecată la adresa indicată în contestaţie, nu s-a prezentat.

6. Agentul constatator fiind înştiinţat la adresa electronica indicată în scrisoarea de expediere despre locul, data şi ora şedinţei de judecată, nu s-a prezentat.

7. Conform art. 382 alin. (1)-(2), (4)-(5) din Codul contravenţional citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional. Citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmînează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească. Persoana este obligată să se

prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicînd motivul, precum şi să convină data şi ora cînd se va putea prezenta.În cazul în care nu anunţă autoritatea despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora şi în locul indicate în citaţie ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, persoana poate fi supusă amenzii judiciare, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală, sau aducerii silite. Neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei.

8. Instanţa conducându-se de prevederile art. 455 alin. (2) şi (3) Cod contravenţional a purces la examinarea cauzei în absenţa părţilor, or, participanţii la proces au fost înştiinţaţi prin citaţie despre locul, data şi ora şedinţei de judecată. Mai mult, informaţia despre şedinţa de judecată este publicată pe portalul instanţelor judecătoreşti, informaţie care este accesibilă şi publică tuturor, iar contestatorul iniţiind procesul contravenţional prin depunere de contestaţie, este obligat să se intereseze de soarta acesteia.

9. În conformitate cu art. 448 alin. (1) din Codul contarveţional contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447^1 alin. (8).

10. Procesul verbal de constatare a contravenţiei a fost recepţionat de petiţionară la data de 09 februarie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepţionare, f.d.5a.

11. Contestaţia asupra procesului verbal cu privire la contravenţie şi deciziei de sancţionare a fost depusă de către petiţionar la 21 februarie 2023, în acest sens, fiind respectat termenul prevăzut de art. 448 alin. (1) Cod contravenţional.

12. În acest sens este pertinentă şi practica CtEDO care în cauza *Ponomariov vs. Ucraina* a evidenţiat că ţine de obligaţia părţilor de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoştinţă.

13. În plus, CtEDO reaminteşte că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunţă în mod expres la dreptul de a se prezenta în instanţă şi de a se apăra (*Cauza Poitrimol împotriva Franţei, Hotărârea din 23 noiembrie 1993, seria A nr. 277-A, p. 13, § 31*). Atitudinea reclamanţilor ar echivala cu o renunţare la dreptul de a apărea în instanţă şi de a se apăra

14. Examinând motivele indicate în textul contestaţiei, verificând procesul verbal de constatare a contravenţiei sub aspectul îndeplinirii condiţiilor de fond şi de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa, instanţa de judecată reţine următoarele considerente.

15. Potrivit art. 5 alin. (1) din Codul contravenţional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.

16. În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudentă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

17. În acord cu prevederile art. 10 din Codul contravenţional, constituie contravenţie fapta - acţiunea sau inacţiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

18. Conform art. 14 alin. (1), (2), (3) din Codul contravenţional, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor

urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

19. În conformitate cu art. 375 alin. (1) şi (3) din Codul contravenţional, persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

20. Conform art. 381 din Codul contravenţional, orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţei de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. Orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluţionarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă independentă, imparţială, legal constituită, care să acţioneze în conformitate cu prezentul cod. Autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

21. Potrivit art. 425 alin. (1), (2), (3), (7) din Codul contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. Procesului contravenţional, în partea ce ţine de declaraţii, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod.

22. Instanţa de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părţile în egală măsură şi să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

23. Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare, reieşind din prevederile art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional.

24. Potrivit art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional, maltratarea sau alte acţiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrităţii corporale, se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la

40 de ore, sau cu arest contravenţional de la 5 la 10 zile.

25. Cu referire la contravenţia prevăzută de art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional urmează a fi relatat că aceasta presupune existenţa următoarelor elemente constitutive:

26. Obiectul juridic special al contravenţiei prevăzute la art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional îl formează relaţiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea, integritatea fizică.

27. Latura obiectivă a contravenţiei prevăzute de art. 78 alin. (1) Cod contravenţional constă în fapta prejudiciabilă exprimată în maltratarea sau alte acţiuni violente.

28. Latura subiectivă a contravenţiei se exprimă prin intenţie directă, întrucât făptuitorul trebuie să-şi dea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, să prevadă urmările ei prejudiciabile şi să dorească în mod conştient, survenirea acestora.

29. Violenţa fizică reprezintă o vătămare intenţionată a integrităţii corporale ori a sănătăţii prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înţepare, tăiere, ardere, strangulare, muşcare, în orice formă şi de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acţiuni cu efect similar.

30. Victima contravenţiei specificate la art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional poate fi oricare persoană.

31. Subiectul contravenţiei prevăzute de art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârşirii infracţiunii a împlinit vârsta de 18 ani.

32. De asemenea, urmează a fi menţionat că componenţa de contravenţie prevăzută de art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional, este una materială pentru calificare fiind necesară săvârşirea faptei prejudiciabile, survenirea unor consecinţe prejudiciabile şi existenţa legăturii cauzale dintre faptă şi consecinţe.

33. Urmările prejudiciabile constau în cauzarea vătămării neînsemnate a integrităţii corporale.

34. Totodată, se reţine şi jurisprudenţa CtEDO, care a statuat prin hotărârea din 1 februarie 2005, la cererea nr. 61821/00, în cauza *Ziliberberg contra Republicii Moldova* că contravenţia e o acţiune sau, inacţiune ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, prevăzută de Codul contravenţional, pasibilă de sancţiune contravenţională, fiind de competenţa „ationе materiae" a Curţii şi respectiv, sunt aplicabile aceleaşi garanţii ale dreptului la un proces echitabil prevăzute de art. 6 § 1 din CEDO.

35. De asemenea, articolul 6 din CEDO garantează dreptul la un proces echitabil pentru a decide asupra drepturilor şi obligaţiilor cu caracter civil sau a temeiniciei oricărei acuzaţii penale.

36. În acord cu prevederile 425 din Codul contravenţional, <u>în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul raportului de expertiză</u>.

37. Potrivit pct. 25 al Regulamentului nr. 199 din 27 iunie 2003, de apreciere medico-legală a gravităţii vătămării corporale, se stabilesc următoarele grade de gravitate a vătămării integrităţii corporale sau a sănătăţii: vătămări grave; vătămări medii; vătămări uşoare; leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătăţii.

38. Depoziţia pct. 6 şi 7 al aceluiaşi Regulament indică că în cazul efectuării expertizei medico-legale a gravităţii vătămării corporale se întocmeşte Raport de expertiză medico- legală, iar în caz de examinare medico-legală la solicitarea organelor de drept sau la cererea persoanei vătămate - Raport de examinare medico-legală.

39. Expertiza medico-legală a gravităţii vătămării corporale este efectuată de către medicul legist în formă de examinare medicală a persoanei, în conformitate cu Regulamentul menţionat, alte instrucţiuni şi indicaţii metodice în vigoare. În mod obligatoriu se identifică persoana respectivă în baza buletinului de identitate sau a altui document (paşaport etc.), datele cărora se înregistrează în raportul respectiv.

40. Pe de altă parte, potrivit nomenclatorului expertizelor judiciare aprobat prin hotărârea

de Guvern nr. 195 din 24 martie 2017, aprobat în temeiul art. 66 din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016, cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, se atestă în domeniul medico-legal, genul expertizei judiciare - expertiza medico-legală a persoanelor și specialitatea expertizei judiciare - expertiza persoanelor, care are ca scop examinarea persoanelor în vederea evaluării leziunilor corporale și a stărilor organismului uman.

41. Sintetizând cele expuse *supra*, instanța de judecată reține că în speță, legea prevede în mod obligatoriu necesitatea efectuării unui raport de expertiză, probă care nu a fost anexată la prezenta cauză contravențională.

42. Ca urmare a celor expuse, instanța de judecată conchide că în speță nu s-a probat existența urmării prejudiciabile prevăzute de componența de contravenție de la art. 78 alin. (1) din Codul contravențional și anume: cauzarea vătămării neînsemnate a integrității corporale.

43. Or, în ședința de judecată în prezenta cauză contravențională s-a cercetat Raportul de constatare nr. 202302P0054, întocmit la 06 ianuarie 2023, dar nu raportul de expertiză medico-legală a persoanelor.

44. La caz, se reține că lipsește un element al componenței contravenției prevăzute de art. 78 alin. (1) din Codul contravențional și anume latura obiectivă, dat fiind faptul că în privința victimei nu a fost efectuată expertiza - medico legală, care să stabilească existența și gradul vătămărilor suferite.

45. Pertinentă este și jurisprudența CtEDO, în cauza *Telfner versus Austria din 20 martie 2001*, CtEDO a statuat ca o condamnare în lipsa probelor convingătoare de vinovăție constituie o încălcare a art. 6 §2 din CEDO. Iar în cauza *Anghel versus România*, CtEDO a accentuat că sarcina probei îi revine acuzării și îndoiala profită acuzatului.

46. În alt context, instanța de judecată concluzionează că agentul constatator, abilitat cu atribuții de constatare a faptei contravenționale și aplicare a sancțiunii, administrează orice probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Din acest argument rezultă, că simpla constatare (uneori pretinsa constatare) a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului - neconfirmate prin alte mijloace de proba - pot plana o serie de dubii, instanța apreciază că își găsește aplicare un alt principiu de drept și anume principiul *in dubio pro reo*.

47. În acest context, este de evidențiat că prin Hotărârea nr. 21 din 20 octombrie 2011 Curtea Constituțională a statuat cu titlu de principiu că: „27. [...] regula *in dubiopro reo* constituie un complement al prezumției nevinovăției, un principiu instituțional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului, consacrat în dreptul procesual penal, se regăsește în materia probațiunii. Ea se explică prin aceea că, în măsura în care, în pofida dovezilor administrate pentru susținerea vinovăției celui acuzat, îndoiala persistă în ce privește vinovăția, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăție. [...] 36. În același sens, Curtea reține că, potrivit principiilor de drept procesual penal, nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția, sarcina probațiunii revenind acuzării, iar situația de dubiu îi profită celui acuzat (*in dubiopro reo*). [...] 46.

48. Astfel, prezumția nevinovăției și exigența ca organul de urmărire penală să suporte sarcina de a dovedi acuzațiile este menționată explicit în articolul 6 § 2 din CEDO și ține de noțiunea generală de proces echitabil în sensul articolului 6 § 1 (a se vedea, mutatis mutandis, *Saunders versus Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de nord din 17 decembrie 1996, § 68*).

49. Totodată, în conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi pârții care le-a formulat posibilitatea de

a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30*).

50. Instanţa de judecată concluzionează că în şedinţa de judecată nu a fost dovedită săvârşirea contravenţiei prevăzută de art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional, din care considerente cu referire la dispoziţia art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional, procesul contravenţional respectiv va fi încetat, deoarece nu a fost probat faptul contravenţiei incriminate.

51. Verificând procesul verbal de constatare a contravenţiei sub aspectul îndeplinirii condiţiilor de fond şi de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa, instanţa de judecată reţine următoarele considerente.

52. Legea prevede redactarea procesului verbal într-o anumită formă *ad validatem*, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

53. Potrivit prevederilor art. 458 Cod contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

54. În baza celor relatate, instanţa de judecată a stabilit că procesul verbal întocmit întruneşte condiţiile specificate în art. 443 şi 445 alin. (1) din Codul contravenţional.

55. În conformitate cu art. 461 din Codul contravenţional, în cazul în care pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute de art. 441 şi 445 alin. (1), instanţa încetează procesul contravenţional.

În conformitate cu art. art. 395, 441, 461, 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Se admite contestaţia avocatului Oxana Ivanov în interesele lui ***** depusă împotriva deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale din 20 ianuarie 2023, prin care i s-a constatat vinvăţia în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional.

Se încetează procesul contravenţional de învinuire a lui ***** în comiterea faptei contravenţionale prevăzute de art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional din lipsa faptei.

Conform art. 441 alin. (2) din Codul contravenţional, încetarea procesului contravenţional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privinţă a fost pornit.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Tatiana Bivol**